

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "کانون کارشناسان رسمی ایران" که بنا به پیشنهاد وزارت
دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ هیأت وزیران به تصویب رسیده
است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

۱۷۳۶۱/

۵۶۵۵۲

۱۳۷۸ / ۱۰ / ۲۶

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان،
دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت دادگستری،
وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نیرو، سازمان اموراداری و
استخدامی، سازمان برنامه و بودجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و
دفتر هیأت دولت.

۵) —

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه کانون کارشناسان رسمی ایران که بنا به پیشنهاد وزارت
دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ هیأت وزیران به تصویب رسیده
است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

۱۳۳۶۱/

سید محمد خاتمی
رئیس جمهور

کارشناس	
دبیر کمیسیون	ت
معاون ابلاغ	
دبیر هیات دولت	خ

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان،
دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت دادگستری،
وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نیرو، سازمان اموراداری و
استخدامی، سازمان برنامه و بودجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و
دفتر هیأت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت اظهارنظرهای کارشناسان رسمی و خبرگان محلی در حل و فصل دعاوی و مراجعات همچنین در پیشبرد پاره ای از امور مستلزم کارشناسی در دستگاههای عمومی و دولتی و با توجه به لزوم ارتقای سطح کیفی نظارت عمومی بر رفتار و عملکرد آنان و با لحاظ جایگاه ویژه کانون کارشناسان رسمی و ضرورت رفع نواقص سازماندهی آن از طریق ایجاد انسجام بیشتر در تشکیلات و ساختار آن و نظر به آثار مثبت برقراری وحدت رویه در خصوص استانداردهای کارشناسی و همچنین اتخاذ روشهای مؤثرتر در امر گزینش و انتخاب کارشناسان مورد اشاره و به منظور بسترسازی مناسب قانونی برای تعالی علمی و تجربی آنها و برای شفافیت بخشی به روابط بین دستگاه قوه قضائیه و دستگاههای اجرایی با کانون و کارشناسان رسمی و خبرگان محلی و در جهت رفع مشکلات، ابهامات و خلاءهای موجود در کلیه زمینه های مربوط و در راستای بهینه نمودن مقررات فعلی، لایحه زیر جهت طی مراحل قانونی تقدیم می گردد:

" لایحه کانون کارشناسان رسمی ایران "

ماده ۱ - کانون کارشناسان رسمی ایران در مرکز کشور به عنوان کانون مرکزی و در استانها - که مطابق این قانون تشکیل می گردد - به عنوان کانون استان شناخته می شود.

ماده ۲ - کانون کارشناسان رسمی ایران دارای شخصیت حقوقی مستقل، غیردولتی، غیر انتفاعی و غیر سیاسی می باشد و تابع مقررات این قانون خواهد بود.

تشکیل کانون استان در مراکز استانها با تأیید هیأت مدیره کانون مرکزی و با رعایت مفاد تبصره (۱) این ماده و ضوابطی که در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین می گردد بلامانع است.

تا وقتی که در مرکز استانی کانون مستقل تشکیل نگردد کارشناسان رسمی آن استان عضو کانون مرکزی خواهند بود. مقر کانون مرکزی در تهران می باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- تبصره ۱- تعداد کارشناسان رسمی مورد نیاز برای تشکیل کانون استان به شرح زیر تعیین می شود:
- الف - در استانهای تا یک میلیون نفر جمعیت ، حداقل سی نفر.
  - ب - در استانهای از یک میلیون تا دو میلیون نفر جمعیت ، حداقل چهل نفر.
  - پ - در استانهای بیش از دو میلیون نفر جمعیت ، حداقل پنجاه نفر.
- تبصره ۲- در مرکز کشور کانون استان تشکیل نخواهد شد و کانون مرکزی امور کارشناسان رسمی استان تهران را نیز برعهده دارد.
- تبصره ۳- کانون مرکزی می تواند در استانهایی که کانون مستقل تشکیل نگردیده جهت رفع مشکلات و اداره امور کارشناسی دفتر نمایندگی در مرکز هر استان یا شهرستانهای آن دایر و از بین کارشناسان رسمی آن استان یک یا چند نفر را به عنوان نماینده کانون مرکزی انتخاب و برای مدت معینی منصوب نماید.
- تبصره ۴- هر کانون استان می تواند در هر شهرستان استان که ایجاب کند برای رفع مشکلات و اداره امور کارشناسی از بین کارشناسان رسمی آن شهرستان یک یا چند نفر را به عنوان نماینده هیأت مدیره کانون استان مربوط انتخاب و برای مدت معینی منصوب نماید.
- تبصره ۵- شرح وظایف نمایندگان و مدت نمایندگی موضوع تبصره های (۲) و (۳) این ماده و ضوابط تأسیس دفاتر نمایندگی در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.
- ماده ۳ - اهداف هر کانون به قرار زیر است:
- الف - ایجاد زمینه لازم برای شکل و جذب نیروهای متخصص و متعهد به منظور ارائه خدمات کارشناسی و تلاش در جهت تأمین و تعمیم عدالت در سطح جامعه .
  - ب - فراهم آوردن موجبات تعالی علمی و تجربی کارشناسان عضو.
  - پ - تنظیم و اداره امور کارشناسان عضو در کارهای مربوط به کارشناسی در حدود مقررات .
  - ت - نظارت مستمر بر نحوه عمل و رفتار کارشناسان عضو جهت حصول اطمینان از حسن جریان امور کارشناسی .
  - ث - ایجاد ارتباط و مبادله اطلاعات تخصصی و فنی بین کارشناسان عضو از طریق کانون مرکزی با مؤسسات مشابه در سایر کشورها با رعایت مقررات موضوعه .

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۴ - ارکان هر کانون به شرح زیر است:

الف - مجمع عمومی؛

ب - هیأت مدیره؛

پ - رئیس کانون و در مرکز، رئیس کل کانون؛

ت - بازرسان؛

ث - دادسرای انتظامی.

تبصره - کانون مرکزی علاوه بر ارکان فوق، دارای رکن دیگری تحت عنوان هیأت یا هیأت‌های انتظامی می باشد.

ماده ۵ - کانون مرکزی می تواند افراد واجد شرایط را به عنوان کارشناس افتخاری تعیین نماید. وظایف، شرایط تعیین کارشناسان افتخاری و نحوه نظارت بر آنان در آیین نامه اجرایی این قانون معین می شود.

ماده ۶ - مجامع عمومی - عادی و فوق العاده - هر کانون از کارشناسان رسمی عضو آن کانون که پروانه کارشناسی آنان دارای اعتبار بوده و در حال تعلیق نباشند به شرح ذیل تشکیل می شوند:

الف - مجمع عمومی عادی سالانه در سه ماه اول هر سال به دعوت هیأت مدیره تشکیل و با حضور نصف به علاوه یک کارشناسان رسمی عضو کانون رسمیت خواهد یافت. در صورتی که در جلسه اول نصاب مزبور حاصل نشود به دعوت هیأت مدیره، جلسه تجدید و جلسه دوم با حضور اعضای حاضر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات مجمع با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

ب - مجمع عمومی عادی یا فوق العاده دارای هیأت ریسه ای مرکب از یک نفر رئیس و دو نفر منشی خواهد بود که از بین اعضای حاضر در جلسه مجمع و توسط اعضای یادشده تعیین می شوند. برای نظارت در اخذ رای و قرائت آرا پنج نفر به عنوان هیأت نظارت از بین اعضای حاضر در مجمع توسط مجمع انتخاب خواهند شد.

تبصره ۱- در صورت عدم دعوت هیأت مدیره برای تشکیل مجمع عمومی عادی در موعد مقرر، جلسه مجمع عمومی فوق العاده به دعوت بازرسان هر کانون یا یک دهم کارشناسان رسمی عضو در کانون مرکزی و یا یک پنجم کارشناسان رسمی عضو در کانونهای دیگر تشکیل خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۲- نحوه تشکیل و اداره جلسات مجامع عمومی عادی و فوق العاده ، چگونگی نظارت بر انتخابات توسط هیأت نظارت، شیوه برگزاری انتخابات اعضای هیأت مدیره و بازرسان و دادستان انتظامی در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد.

ماده ۷- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

- الف - بررسی گزارش سالیانه عملکرد کانون و اتخاذ تصمیم درباره آن پس از استماع گزارش بازرسان.
  - ب - بررسی و تصویب صورتهای مالی سالیانه کانون پس از استماع گزارش بازرسان .
  - پ - بررسی و تصویب خط مشی و برنامه و بودجه سال آینده کانون به پیشنهاد هیأت مدیره .
  - ت - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر موارد پیشنهادی که در محدوده وظایف کانون توسط هیأت مدیره در دستور جلسه قرار گیرد.
  - ث - تصویب اخذ وام و اعتبار برای کانون به پیشنهاد هیأت مدیره.
  - ج - ارایه گزارش عملکرد سالانه پس از تصویب به رئیس کل کانون .
  - چ - ارایه گزارش صورتهای مالی پس از تصویب به رئیس کل کانون.
  - ح - تصویب آیین نامه های مالی ، معاملاتی ، استخدامی کانون به پیشنهاد هیأت مدیره آن .
  - خ - انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان و دادستان انتظامی کانون.
- تبصره - در مواردی که به علت سلب شرایط یا فوت یا بیماریهای صعب العلاج که ادامه فعالیت را به مدت معتدبایی غیر ممکن می سازد یا استعفای تعدادی از اعضای هیأت مدیره یا دادستان و یا بازرسان ، حسب مورد، تعداد اعضای هیأت مدیره به حد نصاب لازم نرسد و یا انجام وظایف دادستانی و یا بازرسان متوقف گردد، برای تکمیل اعضای هیأت مدیره و جایگزین کردن دادستان و بازرسان توسط مجمع عمومی فوق العاده انتخابات به عمل خواهد آمد که بترتیب و حسب مورد با دعوت رئیس هیأت مدیره کانون مربوط و یا دو نفر از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان تشکیل می گردد.
- سایر موارد تشکیل مجمع عمومی فوق العاده با رعایت دیگر مقررات این قانون بنا به تشخیص هیأت مدیره کانون مربوط صورت خواهد گرفت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۸ - اعضای هیأت مدیره ، بازرسان و دادستان انتظامی از بین کارشناسان رسمی عضو کانون مربوط که دارای پروانه کارشناسی رسمی معتبر بوده و در حال تعلیق نباشند انتخاب می گردند. اشخاص یادشده علاوه بر دارا بودن شرایط مذکور در ماده (۱۸) این قانون باید واجد شرایط زیر نیز باشند:

الف - داشتن حداقل ۴۰ سال سن ،

ب - داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه کارشناسی رسمی ،

پ - داشتن مدرک تحصیلی لیسانس یا بالاتر،

تبصره ۱ - اشخاص یاد شده در مدت عضویت باید در شهر محل کانون مربوط اقامت نمایند.

تبصره ۲ - تشخیص و احراز شرایط انتخاب مقرر در این ماده برعهده کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویتهای اخلاقی می باشد.

ماده ۹ - هیأت مدیره در کانون مرکزی دارای یازده نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی البدل و در سایر کانونها دارای پنج نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل خواهد بود که برای مدت چهار سال انتخاب می شوند. جلسات هیأت مدیره در کانون مرکزی با حضور حداقل هفت نفر و در سایر کانونها با حضور حداقل سه نفر تشکیل و رسمیت خواهد یافت. تصمیمات هیأت مدیره کانون مرکزی با حداقل شش رای و هیأت مدیره کانونهای دیگر با حداقل سه رای معتبر خواهند بود.

تبصره ۱ - موارد شرکت اعضای علی البدل در جلسات هیأت مدیره به جای اعضای اصلی در آیین نامه اجرایی این قانون مقرر می گردد.

تبصره ۲ - پس از انقضای مدت مأموریت چهارساله هیأت مدیره ، در صورتی که انتخاب هیأت مدیره جدید به هر علت انجام نشود و به تأخیر افتد، هیأت مدیره سابق تا تشکیل هیأت مدیره جدید کماکان انجام وظیفه خواهند نمود.

در هر صورت مدت زمان تأخیر در انتخاب هیأت مدیره جدید نباید از (۶) ماه تجاوز نماید. در صورت بر طرف نشدن علل تأخیر، تمدید مهلت مذکور با تأیید مجمع عمومی فوق العاده امکان پذیر است.

ماده ۱۰ - هیأت مدیره کانون مرکزی از بین خود یک نفر رئیس ، دو نفر نایب رئیس ، دو نفر منشی ، یک نفر مسؤول امور مالی با رای مخفی برای مدت دو سال به عنوان هیأت رییسه انتخاب می نماید. هیأت رییسه سایر کانونها مرکب از یک نفر رئیس ، یک نفر نایب رئیس ، یک نفر منشی و یک

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

نفر مسؤول امور مالی می باشد که به ترتیب بالا انتخاب خواهند شد. تجدید انتخاب اعضای مذکور بلامانع است. تا زمانی که هیأت ریسه جدید تعیین نشده است، هیأت ریسه قبلی کماکان انجام وظیفه خواهد نمود.

تبصره ۱- رئیس هیأت مدیره هر کانون استان، رئیس کانون مذکور نیز خواهد بود و رئیس هیأت مدیره کانون مرکزی، رئیس کل کانون می باشد.

تبصره ۲- نحوه دعوت و زمان انتخاب هیأت ریسه جدید در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد.

ماده ۱۱- وظایف هیأت مدیره هر کانون به قرار زیر است:

الف - اداره امور کانون جهت تحقق موارد مقرر در ماده (۳) این قانون.

ب - اتخاذ تصمیم درخصوص اجازه صدور و تمدید پروانه کارشناسی و نیز ابلاغ کارآموزی برای افراد واجد شرایط.

پ - دعوت برای تشکیل مجامع عمومی و اجرای تصمیمات آنها.

ت - قبول شکایات و عندالاجتضا ارجاع به دادسرای انتظامی کانون برای تعقیب کارشناس رسمی و یا خبره محلی.

تبصره - تصمیمات هیأت مدیره در مورد رد شکایت ظرف مدت (۲۰) روز از تاریخ ابلاغ به شاکی قابل اعتراض و رسیدگی در دادسرای انتظامی کانون مربوط خواهد بود.

ث - اعلام تخلف به دادسرای انتظامی در صورت اطلاع از وقوع تخلف کارشناس رسمی و یا خبره محلی.

ج - اظهار نظر مشورتی نسبت به مسایل و موضوعات ارجاعی از طرف کلیه دستگاهها اعم از وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی.

چ - اجرای سایر وظایفی که در این قانون برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۱۲ - هیأت مدیره کانون مرکزی علاوه بر وظایف مندرج در ماده (۱۱) این قانون، وظایف زیر را نیز عهده دارمی باشد:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

الف - اقدامات لازم برای ارتقای سطح خدمات کارشناسی در سراسر کشور از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی، بازآموزی، گردهمایی، هم‌اندیشی، آزمون یا دیگر طرق مناسب.

ب - رسیدگی و احراز صلاحیت علمی - فنی و اولویت‌های اخلاقی متقاضیان کارشناسی رسمی و موافقت با افزایش صلاحیت کارشناسان رسمی متقاضیان، با همکاری کمیسیونهای تشخیص صلاحیت علمی - فنی هر رشته و تأیید کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویت‌های اخلاقی.

تبصره ۱ - هیأت مدیره کانون مرکزی هنگام صدور پروانه کارشناسی رسمی در صورت اقتضا می‌تواند با توجه به صلاحیت فنی کارشناسان پروانه آنان را از حیث محدوده جغرافیایی برای اظهار نظر کارشناسی رسمی، محدود به منطقه یا مناطق معین و مشخص کند و بتدریج و به تناسب ارتقای صلاحیت فنی مذکور محدودیتهای یادشده را کاهش و یا حذف نماید.

تبصره ۲ - در آن دسته از رشته‌های فنی و علمی که تخصص مربوط به آنها از نظر وظیفه در صلاحیت وزارتخانه‌ها و موسسات و سازمانهای دولتی مستقل نیز قرار دارد کمیسیون تشخیص صلاحیت علمی و فنی بر حسب ضرورت و با تشخیص خود از دستگاههای دولتی یادشده و ذی ربط کسب نظر کتبی می‌نماید. در رشته‌های مربوط به آب و آبیاری برای احراز صلاحیت علمی و فنی داوطلبان مربوط، نماینده وزارت نیرو در کمیسیون مذکور عضویت خواهد داشت.

پ - تعیین اعضای کمیسیون سه نفره تشخیص صلاحیت علمی و فنی هر رشته یا گروههای تخصصی مربوط از بین پنج نفر از کارشناسان منتخب رشته یا گروه مربوط.

ت - درخواست تعقیب هر یک از کارشناسان رسمی سراسر کشور به طور مستقیم از هیأت انتظامی کانون مرکزی، در صورت اطلاع از تخلف.

ث - تشکیل شورای کارشناسی از رؤسا یا نمایندگان منتخب گروههای کارشناسی.

ج - تعیین و معرفی کارشناسان رسمی در رشته‌های مربوط جهت شرکت و اظهار نظر در کمیسیونهای دولتی و مجلس شورای اسلامی یادعاوی مطروحه در مراجع بین المللی حسب اعلام نیاز مراجع ذی صلاح.

چ - تشکیل سایر کمیسیونهای مورد نیاز و دفاتر انتشارات و روابط عمومی.

ح - رسیدگی به امور خبرگان محلی و انتخاب و تعقیب انتظامی آنان.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

خ - برگزاری آزمون علمی و تجربی برای متقاضیان کارشناسی رسمی به طور سالیانه در سراسر کشور متناسب با نیاز هر استان.

ماده ۱۳ - کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویت‌های اخلاقی متشکل از پنج عضو اصلی و دو عضو علی‌البدل خواهد بود که دو عضو اصلی و یک عضو علی‌البدل از بین حقوقدانان توسط وزیر دادگستری انتخاب و بقیه اعضا از بین کارشناسان رسمی به پیشنهاد هیأت مدیره کانون مرکزی و تایید وزیر دادگستری منصوب خواهند شد. تشخیص صلاحیت اولویت‌های اخلاقی مندرج در این قانون بر عهده کمیسیون یادشده می باشد.

تبصره - مدت عضویت هر عضو در کمیسیون یادشده (۴) سال می باشد.

ماده ۱۴ - وظایف شورای کارشناسی موضوع بند (ث) ماده (۱۲) این قانون به شرح زیر است:

۱ - مطالعه و اظهار نظر درباره ایجاد رشته‌ها و گروه‌های مختلف کارشناسی رسمی و تعیین رشته‌های زیر مجموعه هر گروه.

۲ - تهیه و تدوین و یا اظهار نظر درباره طرح‌های اصلاحی در مورد رشته‌ها و گروه‌های موجود کارشناسی رسمی.

۳ - مطالعه و اظهار نظر درباره سایر موضوعاتی که از طرف هیأت مدیره کانون مرکزی ارجاع می گردد.

۴ - تدوین آیین نامه‌ها و دستورالعملها و استانداردهای امور کارشناسی جهت ایجاد وحدت رویه برای کلیه کانونها با رعایت قوانین و مقررات.

تبصره ۱- تصمیمات شورای کارشناسی در موارد فوق پس از تصویب هیأت مدیره کانون مرکزی در کانونهای سراسر کشور لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۲ - تهیه و تصویب آیین نامه چگونگی انتخاب اعضای هیأت ریس کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویت‌های اخلاقی و رشته‌ها و گروه‌های کارشناسی و کمیسیونهای تشخیص صلاحیت علمی و فنی، شورای کارشناسی و سایر کمیسیونها و نحوه تشکیل و تعیین مدت و تعداد و نحوه اجرای وظایف هر یک از آنها به عهده هیأت مدیره کانون مرکزی می باشد.

ماده ۱۵ - رئیس هر کانون بالاترین مقام اداری و اجرایی آن کانون و دارای وظایف ذیل است:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- الف - ابلاغ مصوبات هیأت مدیره کانون و اجرای آنها بر حسب مورد.
- ب - نظارت بر حسن جریان کلیه امور اجرایی و اداری.
- پ - حفظ حقوق و منافع و اموال کانون.
- ت - امضای پروانه کارشناسان رسمی و صدور آن بعد از تصویب هیأت مدیره کانون مرکزی.
- ث - نمایندگی کانون در نزد مراجع قانونی و قضایی و اشخاص حقیقی و حقوقی با حق انتخاب و کیل و حق توکیل غیر.
- ج - ارجاع به داوری و صلح و سازش پس از تصویب هیأت مدیره کانون.
- چ - تهیه و تنظیم بودجه سالانه و پیشنهاد به هیأت مدیره.
- ح - معرفی نماینده کانون در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی موضوع بند (۳) ماده (۲۴۴) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه آن به ادارات امور اقتصادی و دارایی محل در مواردی که پرونده‌های مالیاتی کارشناسان رسمی در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی مطرح است.
- خ - اخذ وام و اعتبار پس از پیشنهاد هیأت مدیره کانون و تصویب مجمع عمومی.
- د- اداره کلیه امور اداری و مالی و معاملاتی و استخدامی و عزل و نصب کارکنان کانون با رعایت مقررات مربوط.
- ذ- امضای قراردادها و اسناد تعهد آور کانون مربوط به اتفاق یک نفر از اعضای هیأت مدیره با انتخاب هیأت مدیره کانون مذکور.
- ر- انجام سایر امور اداری و اجرایی کانون به استثنای مواردی که بر عهده مجمع عمومی و هیأت مدیره می باشد.
- ماده ۱۶ - رئیس کل کانون علاوه بر وظایف مقرر در ماده (۱۵) این قانون، دارای وظایف و اختیارات ذیل می باشد:
- الف - وظایف:
- ۱ - نظارت بر حسن انجام انتخابات کانونها در حوزه های انتخابات استانی با رعایت مقررات مربوط.
- ۲ - ابلاغ آیین نامه ها و دستورالعملها و استانداردهای امور کارشناسی موضوع بند (۴) ماده (۱۴) این قانون.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۳ - نظارت بر اجرای مقررات توسط ارکان هر کانون و اعلام تخلفات آنان به مراجع ذی ربط قانونی.
  - ۴ - صدور ابلاغ سمت دادستانهای انتظامی هر کانون و روسای کانونهای استانها پس از انتخاب توسط مراجع صالح مقرر در این قانون.
- ب - اختیارات:
- ۱ - شرکت در جلسات مجامع قانونگذاری و اجرایی و قضایی داخل کشور به نمایندگی از کانونهای کارشناسان رسمی ایران.
  - ۲ - شرکت در مجامع خارج از کشور به نمایندگی از کانونهای کارشناسان رسمی ایران.
- ماده ۱۷ - رئیس کل کانون و یاررئیس هر کانون فردی را به عنوان قائم مقام خود منصوب می نماید. در غیاب رئیس کل کانون و یا رئیس هر کانون، قائم مقام عهده دار کلیه وظایف و اختیارات ایشان مندرج در مواد (۱۵) و (۱۶) - حسب مورد ذی ربط - خواهد بود.
- تبصره - رئیس کل کانون و یاررئیس هر کانون می تواند به مسؤلیت خود قسمتی از وظایف و اختیارات خود را - موضوع مواد (۱۵) و (۱۶) - به قائم مقام خود با رعایت مقررات این قانون تفویض نماید.
- ماده ۱۸ - متقاضیان اخذ پروانه کارشناسی رسمی باید واجد شرایط ذیل باشند:
- الف - متدین به یکی از ادیان رسمی کشور و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران،
  - ب - داشتن حسن شهرت،
  - پ - نداشتن پیشینه کیفری مؤثر،
  - ت - عدم اعتیاد به مواد مخدر،
  - ث - عدم وابستگی یا عضویت در فرق و احزاب و تشکیلات گروههای منحرف یا مخالف اسلام، قبل یا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی یا فعالیت به نفع آنها،
  - ج - داشتن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته مورد تقاضا و حداقل پنج سال سابقه تجربی در رشته مربوط بعد از اخذ مدرک تحصیلی مذکور. هرگاه در رشته مورد نیاز، دوره تحصیلی کارشناسی یا بالاتر وجود نداشته باشد در این صورت افراد با دارا بودن مدرک دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در هر رشته و حداقل پانزده سال سابقه کار در آن رشته می توانند متقاضی اخذ پروانه کارشناسی رسمی باشند.
  - چ - دارا بودن حداقل سی سال سن در پایان مهلت ثبت نام،

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ح - موفقیت در آزمون علمی و تجربی و گزینش صلاحیت اولویت‌های اخلاقی.

خ - گذرانیدن دوره کارآموزی به مدت حداقل یک سال تحت نظر کارشناس رسمی که بیش از ده سال سابقه کارشناسی رسمی داشته و به عنوان کارشناس راهنما به تأیید هیأت مدیره کانون مربوط رسیده باشد.

بصره - شرایط لازم برای تقاضای صدور پروانه کارشناسی رسمی، نحوه انتخاب و نظارت بر کارآموزان در طول دوره کارآموزی و همچنین وظایف کارآموزان در این دوره در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد. کارآموزان در طی دوره کارآموزی حق هیچگونه اظهارنظر کارشناسی رسمی را به طور مستقل ندارند.

د - داشتن تابعیت ایرانی.

بصره ۱ - پس از اعلام تعداد مورد نیاز در رشته کارشناسی امور ثبتی، دارندگان دانشنامه کارشناسی و فارغ التحصیلان آموزشگاههای اختصاصی ثبت اعم از شاغل یا بازنشسته که حداقل ده سال سابقه در امور ثبتی و یا نقشه برداری ثبتی داشته باشند می توانند در صورت داشتن شرایط مذکور در آزمون یادشده شرکت کنند.

بصره ۲ - در رشته هایی که سابقه کارشناسان رسمی آن کمتر از ده سال است، شرط دارا بودن ده سال سابقه کارشناسی برای کارشناس راهنما لازم الرعایه نیست. متقاضیان رشته های جدید کارشناسی رسمی به مدت سه ماه تحت نظارت کانون مرکزی کارآموزی خواهند نمود.

بصره ۳ - عدم پذیرش درخواست صدور پروانه کارشناسی رسمی هر یک از متقاضیان مانع از تقاضای مجدد آنان برای دفعات بعدی نخواهد بود.

ماده ۱۹ - کسانی که تا تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون دارای پروانه کارشناسی رسمی معتبر باشند، تا زمانی که براساس قوانین جاری سلب صلاحیت از آنان نشده باشد، همچنان کارشناس رسمی شناخته می شوند و تابع مقررات این قانون خواهند بود.

ماده ۲۰ - کارشناسان رسمی جدید به هنگام اخذ پروانه باید با حضور در جلسه هیأت مدیره کانون مربوط به شرح زیر سوگند یاد نمایند:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

"به خداوند متعال سوگند یاد می کنم در امور کارشناسی که به من ارجاع می گردد خداوند متعال را حاضر و ناظر دانسته ، براستی و درستی عقیده خود را اظهار نمایم و اغراض شخصی خود را در آن دخالت نهم و تمام نظر خود را نسبت به موضوع کارشناسی اظهار نمایم و هیچ چیز را مکتوم ندارم و برخلاف واقع چیزی نگویم و ننویسم و رازدار و امین باشم".

ماده ۲۱ - در تمامی مواردی که رجوع به کارشناسی لازم باشد - به استثنای مواردی که در قوانین و مقررات جاری کشور به گونه دیگری برای وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر دستگاههای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام می باشد، تعیین تکلیف شده است و یا مواردی که تابع قوانین و مقررات خاص می باشند- مراجع قضایی و دستگاههای یادشده در این ماده باید از وجود کارشناسان رسمی استفاده نمایند.

تبصره ۱ - در هر مورد که تعیین کارشناس مطابق قانون یا اصحاب دعوی است آنها در صورت تراضی می توانند از غیر کارشناسان رسمی انتخاب نمایند.

تبصره ۲ - کارشناس رسمی مکلف است در امور ارجاعی در صورت وجود جهات رد، موضوع را به طور کتبی اعلام و از مبادرت به کارشناسی خودداری ننماید، در غیر این صورت متخلف محسوب و به مجازات انتظامی موضوع این قانون محکوم می شود. جهات رد کارشناس رسمی همان جهات رد دادرس مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی می باشد.

ماده ۲۲ - هرگاه در فن معینی بر اساس اعلام کانون مربوط کارشناس رسمی نباشد، مراجع قضایی در هنگام نیاز به اظهار نظر در آن فن می توانند از بین متقاضیانی که شغل و حرفه و معلومات آنها مربوط به آن فن باشد و از طرف کانون مذکور و کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویتهای اخلاقی کانون مرکزی تأیید شده باشند یک یا چند نفر معتمد را به سمت خبره محلی انتخاب کنند. خبرگانی که به این ترتیب انتخاب می شوند باید در پیشگاه مراجع قضایی انتخاب کننده یا مقامهای صلاحیتدار مطابق ماده (۲۰) این قانون سوگند یاد کنند و از حیث تخلف ، تابع مقررات انتظامی کارشناسان رسمی هستند و در صورت استیکاف از قبول خبرگی بدون عذر قانونی مورد تعقیب واقع شده به یک الی سه سال محرومیت از اشتغال به خبرگی شغل یا حرفه مربوط محکوم خواهند شد. خبرگانی که به علت تخلف، محکومیت انتظامی داشته باشند حق اظهار نظر خبرگی نخواهند داشت .

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۲۳ - نظریه کارشناسی باید مستدل و صریح باشد و کارشناسان رسمی مکلفند نکات و توضیحاتی که برای تبیین نظریه ضروری است و یا توسط کانون مرکزی مشخص می گردد به طور کامل در آن منعکس نمایند. کارشناس رسمی موظف است در حدود صلاحیت خود نظر کارشناسی را به طور کتبی و در مهلت مقرر به مراجع ذی ربط تسلیم و نسخه ای از آن را تا مدت حداقل پنج سال بعد از تاریخ تسلیم نگهداری نماید.

تبصره - در مواردی که انجام معاملات مستلزم تعیین قیمت عادلانه روز از طرف کارشناس رسمی است نظریه اعلام شده حداکثر تا (۶) ماه از تاریخ صدور معتبر خواهد بود.

ماده ۲۴ - بازرسان هر کانون مرکب از دو نفر بازرس اصلی و یک نفر بازرس علی البدل خواهد بود که برابر این قانون برای مدت چهار سال انتخاب خواهند شد تا بر امور اجرایی کانون مربوط نظارت داشته گزارش لازم را به مجمع عمومی ارائه نمایند.

ماده ۲۵ - دادرای انتظامی هر یک از کانونها، مرجع تعقیب تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی و خبرگان محلی متخلف حوزه آن کانون می باشد. دادستان دادرای انتظامی هر کانون از بین کارشناسان رسمی به وسیله مجمع عمومی آن کانون برای مدت چهار سال انتخاب خواهد شد و دادیاران دادرای انتظامی از بین کارشناسان رسمی کانون مربوط به پیشنهاد دادستان و تسایید هیأت مدیره آن کانون به تعداد لازم تعیین می شوند. دادرای انتظامی پس از رسیدگی به شکایات ارجاعی در صورتی که عقیده بر تخلف داشته باشد، کیفرخواست صادر و در غیر این صورت قرار منع تعقیب خواهد داد. قرار منع تعقیب ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ از طرف شاکی یا رئیس هیأت مدیره کانون مرکزی قابل اعتراض در هیأت انتظامی کانون مرکزی می باشد و چنانچه هیأت انتظامی مزبور قرار منع تعقیب را صحیح ندانست، به موضوع رسیدگی و حکم مقتضی صادر می کند.

تبصره - مرجع تعقیب تخلفات انتظامی اعضای هیأت مدیره و دادستان و بازرسان کانون استانها، دادرای انتظامی کانون مرکزی و مرجع تعقیب تخلفات انتظامی اعضای هیأت مدیره و دادستان و بازرسان کانون مرکزی، دادرای انتظامی قضات می باشد.

ماده ۲۶ - هر گاه تخلف کارشناس رسمی عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین موضوعه را داشته باشد، دادرای انتظامی کانون مربوط مکلف است مراتب را برای رسیدگی به جنبه جزایی آن در اسرع

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

وقت به مراجع صالح اعلام دارد و چنانچه علاوه بر جرایم مزبور تخلف انتظامی داشته باشد، مطابق این قانون و آیین نامه های آن به تخلف انتظامی رسیدگی و اقدام لازم معمول دارد. تصمیم مراجع قضایی مزبور مانع اجرای مجازاتهای انتظامی کارشناسان رسمی نخواهد بود.

ماده ۲۷ - هیأت انتظامی که مقر آن در کانون مرکزی خواهد بود مرجع رسیدگی به تخلفات انتظامی کلیه کارشناسان رسمی و خبرگان محلی سراسر کشور می باشد. اعضای هیأت متکب از سه نفر و به شرح زیر انتخاب می گردند:

۱ - یک نفر حقوقدان که حداقل (۱۰) سال سابقه کار داشته باشد به انتخاب وزیر دادگستری ،

۲ - رئیس هیأت مدیره کانون مرکزی یا نماینده او از بین کارشناسان رسمی ،

۳ - نماینده کانون مرکزی در رشته مربوط یا نماینده وی از بین کارشناسان رسمی رشت.

تبصره ۱- ریاست هیأت با عضو حقوقدان خواهد بود.

تبصره ۲ - چنانچه نیاز به شعبه یا شعب دیگر هیأت باشد با پیشنهاد رئیس کل کانون و تأیید وزیر دادگستری تشکیل خواهد شد. ارجاع پرونده به شعبه یا شعب به عهده رئیس شعبه اول خواهد بود.

تبصره ۳ - تصمیمات اتخاذ شده از سوی هیأت انتظامی با اکثریت آرا مناط اعتبار است و انشای رای توسط رئیس هیأت صورت خواهد گرفت.

تبصره ۴ - تصمیمات هیأت انتظامی کانون مرکزی به درخواست هیأت مدیره کانون مرکزی در هر مورد و بنا به اعتراض محکوم علیه صرفاً در موارد محرومیت موقت یا دایم ظرف (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر است.

تبصره ۵ - تصمیمات هیأت انتظامی و دادرهای انتظامی در مورد کارشناسان رسمی به وسیله پست سفارشی به نشانی مندرج در پرونده عضویت کانون ابلاغ می شود و هر گاه کارشناس رسمی تغییر نشانی خود را کتبا اعلام ننموده باشد آخرین نشانی موجود در پرونده معتبر خواهد بود و در مورد خبرگان محلی توسط واحد قضایی محل مربوط ابلاغ به عمل خواهد آمد.

تبصره ۶ - رسیدگی به شکایت اشخاص از کارشناس رسمی یا خبره محلی در هر مورد مستلزم پرداخت مبلغی به حساب کانون مربوط می باشد. تعیین مبلغ یادشده بنابه پیشنهاد هیأت مدیره کانون

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

مرکزی و تایید و تجدید گستری خواهد بود و تغییرات آن هر دو سال یک بار به طریق مذکور مشخص می گردد.

تبصره ۷- چنانچه تخلفات انتظامی امور حرفه ای هر یک از کارشناسان رسمی عضو هیأت انتظامی تحت رسیدگی باشد، شرکت فرد مذکور در هیأت به عنوان عضو آن در این خصوص ممنوع است. برای رسیدگی به تخلفات انتظامی مورد اشاره، کارشناس رسمی دیگری باید برای عضویت در هیأت تعیین شود. چنانچه تخلف انتظامی رئیس هیأت مدیره کانون مرکزی مطرح باشد، شرکت وی یا نماینده او در این مورد در هیأت ممنوع است و به جای آنان کارشناس رسمی دیگری به انتخاب سایر اعضای هیأت مدیره کانون مرکزی عضویت در هیأت را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۸- به تخلفات کارشناسان و متخصصانی که به استناد قوانین مربوط، به جای کارشناسان رسمی اظهار نظر می نمایند بر اساس مقررات این قانون رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۹- هر گاه رسیدگی به شکایت انتظامی در امور کارشناسی مستلزم انجام کارشناسی مجدد توسط سایر اعضای کانون کارشناسان رسمی ایران باشد، پرداخت دستمزد کارشناسی طبق تعرفه قانونی به عهده شاکی می باشد.

ماده ۲۸- مرجع تجدید نظر نسبت به آرای قابل تجدید نظر هیأت انتظامی، دادگاه عالی انتظامی قضات خواهد بود که هنگام رسیدگی عنداللزوم از نماینده کانون مرکزی برای ادای توضیح دعوت خواهد کرد. رای این دادگاه قطعی است.

ماده ۲۹- مرور زمان نسبت به تعقیب انتظامی کارشناسان رسمی دو سال از تاریخ وقوع تخلف یا آخرین اقدام تعقیبی در پرونده انتظامی مطروحه خواهد بود.

ماده ۳۰- هر گاه رئیس قوه قضاییه یا وزیر دادگستری یا رئیس کل کانون یا شش نفر از اعضای هیأت مدیره کانون مرکزی و یا سه نفر از اعضای هیأت مدیره هر کانون استان (در مورد کارشناسان کانون مربوط) از سوء رفتار و یا اعمال منافی با شئون و حیثیت کارشناسی کارشناسان رسمی اطلاع حاصل کنند، می توانند از هیأت انتظامی تعلیق موقت او را تا صدور حکم قطعی بخواهند. در این صورت هیأت مزبور خارج از نوبت این درخواست را رسیدگی و رای صادر می کند. رای صادره مبنی بر رد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

درخواست تعلیق قابل تجدیدنظر است و هر یک از درخواست کنندگان تعلیق موقت مجاز به تجدید نظر خواهی می باشند.

دادسرای انتظامی کانون مربوط موظف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ وصول حکم تعلیق موقت نسبت به اتهامات وارده به کارشناسان مذکور رسیدگی و پرونده را جهت صدور رای به هیأت انتظامی ارسال دارد.

تبصره - مرجع رسیدگی به تجدید نظر خواهی ، همان مرجع معین شده در ماده (۲۸) این قانون برای تجدید نظر می باشد.

ماده ۳۱ - مجازاتهای انتظامی به قرار زیر است:

۱ - توییح با درج در پرونده کانون.

۲ - محدود کردن صلاحیت علمی و فنی کارشناس رسمی و خیره محلی برای مدت یک سال.

۳ - محدود کردن صلاحیت علمی و فنی کارشناس رسمی و خیره محلی برای مدت سه سال.

۴ - محرومیت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی و خیرگی از سه ماه تا یک سال.

۵ - محرومیت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی و خیرگی از یک سال تا سه سال.

۶ - محرومیت دائم از اشتغال به امر کارشناسی رسمی و خیرگی.

تبصره ۱ - تطبیق تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی و خیرگان محلی با مجازاتهای مندرج در این ماده به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد هیأت مدیره کانون مرکزی به تصویب رئیس قوه قضاییه می رسد.

تبصره ۲ - هیأت مدیره هر کانون مکلف است از تمديد پروانه کارشناسی رسمی کسانی که سه بار ظرف سه سال به مجازاتهای انتظامی محکوم می شوند خودداری کند. این گونه کارشناسان رسمی می توانند پس از مدت دو سال از تاریخ لغو پروانه مجدداً تقاضای تمديد پروانه کارشناسی رسمی نمایند، مگر اینکه به مجازات انتظامی محرومیت دائم یا موقت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی محکوم شده باشند.

ماده ۳۲ - هیأت مدیره هر کانون در صورت احراز زوال شرایط مذکور در بندهای (الف ، ب ، پ ، ت ، ث.د) ماده (۱۸) این قانون در کارشناس رسمی ، به طور موقت از تمديد پروانه خودداری می کند و

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

سریعا موضوع را بر حسب مورد ذی ربط، به کمیسیون تشخیص اولویتهای اخلاقی و هیأت انتظامی ارجاع می نماید.

مراجع مذکور مکلفند ظرف حداکثر سه ماه از تاریخ وصول نسبت به موضوع اتخاذ تصمیم کنند و نظر نهایی را به هیأت مدیره ارجاع دهنده اعلام نمایند.

ماده ۳۳- در مواردی که وزیر دادگستری از اعضای ارکان هر کانون و یا از هر یک از کارشناسان رسمی و خبرگان محلی مورد اشاره در این قانون، جرم یا جرایمی را احراز و یا مشاهده کند می تواند رسیدگی به امر را به مراجع قانونی ذی صلاح ارجاع و پیگیری نماید.

ماده ۳۴- رئیس هیأت مدیره کانون مرکزی و رئیس هیأت مدیره هر کانون استان حسب مورد ذی ربط مسؤول اجرای احکام قطعی هیأت انتظامی کانون مرکزی و دادگاه عالی انتظامی قضات در مورد کارشناسان متخلف می باشند.

ماده ۳۵- دستمزد کارشناسی رسمی بر طبق تعرفه ایست که به پیشنهاد هیأت مدیره کانون مرکزی به تایید وزیر دادگستری خواهد رسید و هر دو سال یک بار قابل تجدید نظر می باشد. قضات دادگاههای مربوط می توانند بر حسب کیفیت، کمیت و ارزش کار دستمزد کارشناسی را تا میزان ۲۰ درصد کاهش داده و یا با توجه به اهمیت و کیفیت کار به مقدار مناسب افزایش دهند.

تبصره - هزینه خدمات کارشناسی مربوط، بر عهده متقاضی است. ضوابط تعیین هزینه های خدمات مذکور به پیشنهاد هیأت مدیره کانون مرکزی و تصویب وزیر دادگستری مشخص خواهد شد.

ماده ۳۶- هزینه های مربوط به هر کانون از محل های زیر تأمین می گردد:

الف - حق عضویت و حق صدور یا تمدید پروانه کارشناسی رسمی که توسط مجمع عمومی کانون مرکزی تعیین می شود و هر دو سال یک بار قابل تجدید نظر است.

ب - کمکهای نقدی یا غیر نقدی کارشناسان و اشخاص و سایر وجوهی که به موجب این قانون وصول می گردد.

پ - پنج درصد از حق الزحمه کارشناسان رسمی و خبرگان محلی.

ت - کمکهای دولت و مؤسسات وابسته به آن و همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ث - وجوهی که برای موارد خاص به تصویب مجمع عمومی از کارشناسان رسمی و یا متقاضیان کارشناسی رسمی اخذ خواهد شد.

تبصره - پرداخت حق حضور اعضای غیر کارشناس در هیأت انتظامی و کمیسیونها و سایر مخارج مربوط بر عهده کانون مرکزی است که به نسبت از کانونها اخذ خواهد نمود.

ماده ۳۷ - کلیه مراجع قضایی و انتظامی، وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتها، بانکها، شهرداریها، بنیادها، نهادهای انقلاب اسلامی و اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیر دولتی و سایر مراجع عمومی و دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام است موظف هستند مبلغ بند (پ) ماده (۳۶) این قانون را از دستمزد کارشناسان رسمی و خبرگان محلی کسر و به حساب کانون مربوط واریز نمایند. همچنین مکلف می باشند مالیات متعلقه را نیز با رعایت قوانین مالیاتی کسر و به حساب خزانه داری کل واریز کنند.

ماده ۳۸ - در مواردی که هیأت مدیره هر کانون استان، تجدید نظر در صلاحیت فنی کارشناس رسمی را ضروری تشخیص دهد پیشنهاد خود را با دلایل مربوط به هیأت مدیره کانون مرکزی ارایه خواهد نمود. هیأت مدیره کانون مرکزی با کسب نظر مشورتی از کمیسیون تشخیص صلاحیت علمی و فنی رشته مربوط تصمیم نهایی را در خصوص موضوع اتخاذ می نماید. هیأت مدیره هر کانون استان پس از دریافت تصمیم هیأت مدیره کانون مرکزی مبنی بر موافقت با محدود کردن صلاحیت فنی کارشناس رسمی، تصمیم یادشده را به مورد اجرا می گذارد. اعاده صلاحیت کارشناس رسمی منوط به شرکت و موفقیت در کلاسهای بازآموزی یا کلاسهای مشابه مورد تأیید کانون مرکزی و با موافقت کانون مرکزی خواهد بود.

ماده ۳۹ - هر کس نسبت به کارشناس رسمی در حین انجام وظیفه کارشناسی یا به سبب آن توهین نماید به سه تا شش ماه حبس و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

ماده ۴۰ - کارشناسانی که مستخدم شاغل دولت یا مؤسسات دولتی یا شرکتهای دولتی و وابسته به دولت یا شهرداریها یا سایر نهادهای عمومی غیردولتی و یا سایر شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام است، می باشند نمی توانند در دعاوی و سایر امور مستلزم امر کارشناسی رسمی که مربوط به دستگاه متبوع آنهاست به عنوان کارشناس رسمی مداخله و اظهار نظر کنند مگر

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

اینکه در آن رشته کارشناس رسمی دیگری وجود نداشته و یا مرضی الطرفین باشند یا آنکه کارمند مذکور طبق مقررات مربوط به آن دستگاه قانوناً ملزم به اظهار نظر باشد. هیچ کدام از مراجع قضایی و ادارات دادگستری و ثبت اسناد و املاک نمی توانند امر کارشناسی رسمی را به کارشناسانی که کارمند شاغل قضایی یا اداری دادگستری یا ثبت اسناد و املاک می باشند ارجاع کنند مگر اینکه در آن رشته جز قاضی و یا کارمند شاغل، کارشناس دیگری وجود نداشته باشد.

ماده ۴۱ - مقررات تبصره الحاقی به بند (۲۲) ماده (۵۵) قانون شهرداریها - مصوب ۱۳۵۲ - و اصلاحات بعدی در مورد کارشناسان رسمی و مترجمان رسمی دادگستری نیز جاریست.

ماده ۴۲ - در صورت فوت و یا حجر کارشناس رسمی و یا محرومیت دائم از کارشناسی رسمی، با اعلام ذی نفع، نماینده کانون مربوط به اتفاق نماینده مرجع قضایی محل ضمن تنظیم صورتجلسه لازم برگها و اسناد راجع به امور کارشناسی را جمع کرده در کانون بایگانی می نماید و در صورتی که بین آنها اشیا یا اسنادی، بالرایه دلایل کافی توسط مدعی، متعلق به اشخاص باشد به صاحبان آنها رد می کند.

ماده ۴۳ - در هر یک از رشته های کارشناسی که اظهار نظر کارشناس رسمی نسبت به موضوع ارجاع شده لزوماً محتاج به کسب اطلاعاتی است که تنها در اختیار وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام است، می باشند، کارشناس مذکور مکلف به مراجعه به دستگاه یا دستگاههای ذی ربط بوده و دستگاه یا دستگاههای یادشده نیز موظف به در اختیار گذاشتن اطلاعات مورد نیاز برای اظهار نظر کارشناسی رسمی می باشند.

تبصره - اطلاعات طبقه بندی شده و غیرقابل انتشار دستگاههای مورد اشاره در این ماده، از حکم مذکور مستثنا می باشند و اطلاعات یادشده صرفاً بر اساس درخواست کتبی و رسمی مرجع قضایی در اختیار کارشناس ذی ربط گذاشته خواهد شد.

کارشناس مزبور تنها این اطلاعات را در حیظه و ظایف و مسوولیتهای خود در رابطه با امر ارجاع شده اعمال خواهد کرد و به کارگیری و یا افشای آن در غیر مورد مذکور ممنوع است والا مشمول قیانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی - مصوب ۱۳۵۳ - در قسمتهای ذی ربط آن خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ماده ۴۴ - هرگاه کارشناس رسمی با سوء نیت ضمن اظهار عقیده در امر کارشناسی بر خلاف واقع چیزی بنویسد و یا در اظهار عقیده کتبی خود راجع به امر کیفری و یا حقوقی تمام مآوقع را ذکر نکند و یا بر خلاف واقع چیزی ذکر کرده باشد جاعل در اسناد رسمی محسوب می گردد و همچنین هرگاه کارشناس رسمی در چیزی که برای آزمایش در دسترس او گذاشته شده با سوء نیت تغییر بدهد به مجازاتهای مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می شود و اگر گزارش خلاف واقع و اقدامات کارشناس رسمی در حکم دادگاه مؤثر واقع شده باشد کارشناس مذکور به حداکثر مجازات تعیین شده محکوم خواهد شد. حکم یاد شده در مورد خبرگان محلی نیز لازم الرعایه می باشد.

ماده ۴۵ - مترجمان رسمی زبانهای مختلف از تاریخی که قوه قضاییه اعلام می کند در عداد کارشناسان رسمی محسوب و عضو کانون کارشناسان رسمی ایران خواهند بود.

ماده ۴۶ - صدور پروانه برای کارشناسان رسمی فقط برای یک رشته کارشناسی مجاز است.

ماده ۴۷ - کلیه کانونهای موجود مکلفند حداکثر ظرف (۳) ماه از زمان لازم الاجرا شدن این قانون، وضعیت خود را با مقررات این قانون تطبیق دهند.

ماده ۴۸ - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط کانون مرکزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴۹ - این قانون یک ماه پس از مهلت مقرر در ماده (۴۸) لازم الاجرا می شود و قوانین راجع به کارشناسان رسمی مصوب سال ۱۳۳۷ و ۱۳۳۹ و لایحه قانونی استقلال کانون کارشناسان رسمی مصوب ۱۳۵۸ لغو می شوند و سایر قوانین و مقررات در قسمت مغایر با این قانون ملغی الاثر می گردند.

وزیر دادگستری

رئیس جمهور